Minnesanteckningar_vt19m4
(20190304)

För terminens fjärde samtal hade vi läst Kap 2, Den politiska utmaningen, i Hararis nya bok, 21 Tankar om det 21:a århundradet. Jag hade förberett några frågeställningar;

- Har du lärt dig något nytt? Skriv ner en eller två saker som du vill reflektera över!

- Menar Mark Zuckerberg allvar när han säger att Facebook ska ändra mission och satsa på att bygga upp meningsfulla sociala gemenskaper?

- Tror du att en sådan ändrad målbild kan bli verklighet?

- Harari beskriver tre problem för mänskligheten: kärnvapenkrig, ekologiskt sammanbrott samt disruptiv teknologisk förändring. Det är nödvändigt att globalisera politiken menar Harari, samtidigt som han ser en världsregering som en orealistisk vision. Men är det realistiskt att tro att lokal, regional eller nationell politik kan komma tillrätta med problemen?

- Kan en ny generation, inspirerad av Greta Thunberg, bidra till att vi förändrar vår livsstil?

Harari uttrycker många sanningar, på ett klurigt sätt med delvis nykonstruerade ord, som vi direkt kan ta till oss. Att vi lever i en global gemenskap, en civilisation framstår som självklart när han använder begreppen ”kristet jordbruk” eller ”muslimsk ekonomi”. Religionerna har fått backa som förklaringsmodell samtidigt som det alltid kan finnas någon vers eller stycke i bibeln eller koranen som är vara användbar för att förklara vetenskapliga fenomen. Författaren får oss att se helheten och gör oss uppmärksamma på att fördomar som vi tvekar att uttrycka, t ex rasism, fortfarande existerar i våra samhällen under annan täckmantel, kulturalism.

Zuckerberg kanske kan mena allvar, både ja, nej och kanske-svar gavs. Frågan är dock i vilken utsträckning han kan påverka utvecklingen av Facebook, även om han är grundaren och har stort inflytande idag. Kan det kapitalistiska system som vi lever under tolerera en alltför påtaglig avvikelse från kapitalismens grundbult; att göra vinst.

Facebooks kontroll över våra liv diskuterades. Lyssnar mobilen av oss för att skapa riktad reklam? var en fråga som kom upp. Tekniskt antagligen fullt möjligt, men kan vara svårt att leda i bevis.

Tron att Facebook kan ändra våra liv genom att hjälpa oss att göra meningsfulla saker och skapa bra gemenskaper var vi tveksamma till, även om exempel gavs på väl fungerade Facebookgrupper.

Beträffande hoten som vilar över mänskligheten som Harari beskriver, kärnvapenkrig, ekologiskt sammanbrott samt disruptiv teknologisk förändring konstaterade vi att människan har en stor anpassningsförmåga och besitter stor flexibilitet att lösa problem. Man vänjer sig och anpassar sitt liv till nya förhållanden. Det finns också skeden i världshändelserna som präglas av stor optimism eller av domedagstänkande. Det är också påtagligt när vi ser tillbaka på våra egna liv hur vi i ungdomen såg framtiden an med tillförsikt, medan vi nu, när vi har stor del av livet bakom oss tenderar att överdriva farorna.

Vi har löst globala problem förr, typ ozonhålet eller att världens länder i stort är överens om att inte använda kemiska/biologiska vapen. Dagens uppenbara problem med risken för ekologisk kollaps, typ klimathot eller sammanbrott av livsnödvändiga ekosystem, kräver dock extraordinära insatser.

Hur kan människan skapa en ”berättelse”, ”-ism” eller religion som blir världsomspännande och som leder till att vi på allvar lägger om livsstil och satsar alla nödvändiga resurser på problemlösning?

Vi får läsa vidare i Hararis bok och se om han kan ge oss några tips.
Till nästa gång, 18 mars, läser vi Kapitel 3, Förtvivlan och Hopp